

REFERAT Ældrerådet 2022-2025 d. 14-02-2023

Mødedato   Tirsdag d. 14. februar 2023 kl. 13:30

Mødested   Mødelokale 2, landemærket 26,Rønne

Mødedeltagere   Anita Mortensen, Dorrit Yvonne Dahl, Else-Marie Andersen, Erik A. Larsen, Gert Johansson, Inger Lassen Kaspersen, Jan Harvest, Kent Kure Johnsen, Vibeke Møller Jensen, Folmer Lynggaard, Lis Hansen

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Bornholms Ældreråd - revidering af forretningsorden.....	4
Orientering fra følgegruppen vedr. teknik, kultur mm.....	5
Orientering fra følgegruppen vedr. social og sundhed.....	6
Orientering fra Regionsældreråd Hovedstaden og Danske Ældreråd.....	7
Orientering fra Trafikkontaktrådet.....	8
Gensidig orientering.....	9
Kvalitetsstandarder for madservice fra 1. maj 2023.....	10
Udkast til Folkesundsstrategi for Bornholm 2023-2025 i høring.....	12
Orientering om sundhedsfagligt tilsyn - Genoptræningsenhed Sønderbo.....	15
Eventuelt.....	17
Orientering til pressen.....	18
Lukket.....	19

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsorden

Fraværende

Bemærkninger til dagsordenen

Velfærdsdirektør Trine Dorow og sundhedschef Iben Kyhn Riis deltager under 1. del af mødet.

Punkt 2: Bornholms Ældreråd - revidering af forretningsorden

23/110

Politisk sagsgang

Bornholms Ældreråd beslutter.

Resumé

Bornholms Ældreråd skal godkende en revidering af nuværende forretningsorden.

Indstilling

Formanden indstiller,

- At udkast til revideret forretningsorden godkendes

Sagsfremstilling

Bornholms Ældreråds reviderede vedtægter er godkendt af kommunalbestyrelsen den 16. februar 2023. Efterfølgende skal ændringerne i vedtægterne implementeres i en revideret forretningsorden.

Dette vedrører 2 forhold:

- a) Den koordinerende gruppe nedlægges.
- b) Der holdes fremover 5 ordinære følgegruppemøder i følgegruppen for Teknik, miljø, kultur og forebyggelse.

Begge ovenstående forhold er implementeret i udkast til revideret forretningsorden, udkast lagt som bilag.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Udkast til forretningsorden

Punkt 3: Orientering fra følgegruppen vedr. teknik, kultur mm

Punkt 4: Orientering fra følgegruppen vedr. social og sundhed

Punkt 5: Orientering fra Regionsældreråd Hovedstaden og Danske Ældreråd

Punkt 6: Orientering fra Trafikkontaktrådet

Punkt 7: Gensidig orientering

Punkt 8: Kvalitetsstandarder for madservice fra 1. maj 2023

22/29789

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Kvalitetsstandarderne for madservice har ikke været revideret siden 2014, og der er i mellemtiden kommet nye kostråd og nye retningslinjer for målrettet mad.

Mad- og Rengøringservice har derfor et ønske om at få tilpasset kvalitetsstandarderne for madservice, så de følger de nye kostråd og retningslinjer for målrettet mad.

Der skal tages stilling til, om de reviderede kvalitetsstandarder kan godkendes, og om de skal til høring i Ældrerådet.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- kvalitetsstandarderne for ”Frit valg af leverandør af madservice” og ”Kvalitetsstandard for madservice i plejeboliger og dagcenter” sendes i høring i Ældrerådet. Efter høring i ældrerådet, får udvalget sagen til endelig godkendelse.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-01-2023

Orientering givet.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 30-01-2023

Godkendt, idet udvalget også ønsker sagen sendt til høring i Handicaprådet

Beslutning Handicaprådet den 06-02-2023

Der skal være opmærksomhed på afbestillingsfristen, der omtales i bilagene, hvor det fremgår at der skal afbestilles 8 dage før. Det bør præciseres, at der er tale om hele afdelingens samlede bestilling.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommunes kvalitetsstandarder for ”Frit valg leverandør af madservice”, ”Kvalitetsstandard for madservice i plejeboliger” og ”Kvalitetsstandard for madservice til dagcentre” bør revideres. Standarderne er sidst revideret i 2014, og der er siden kommet både nye kostråd og nye retningslinjer for målrettet mad. De nye kostråd samt retningslinjer for målrettet mad er derfor indarbejdet i de nye kvalitetsstandarder.

Der har tidligere været tre kvalitetsstandarder. Det anbefales, at to af standarderne skrives sammen, så der fremadrettet kun er to kvalitetsstandarder:

- ”Kvalitetsstandard for madservice i plejeboliger og dagcenter”, se bilag 1.
- ”Kvalitetsstandard til Frit valg leverandør af Madservice”, se bilag 2.

Der er gennem de sidste par år sket en udvikling i en mere målrettet indsats for at skabe en positiv udvikling i måltidsvanerne. Dette for at sikre en mere bæredygtig tilgang, en mere varieret kost og at få flere proteiner gennem bælgfrugter. Derfor er de tidligere bilag med konkrete mængder af mad udgået af de nye kvalitetstandarder. Derved kan der laves mere målrettet mad til den enkelte borger og med udgangspunkt i årstidens udbud af bæredygtige råvarer. Den Nationale Kosthåndbog, der indeholder retningslinjer og anbefalinger for opsporing, kostformer, diæter og daskostforslag, er fortsat udgangspunktet for standarderne.

De nye kvalitetsstandarder har været til gennemsyn i Center for Ældre herunder Myndighed samt ledere i plejecentre og hjemmeplejen, og deres bemærkninger er indarbejdet i de nye kvalitetsstandarder.

I 2014 var kvalitetsstandarderne ikke til høring i Ældrerådet, men Mad- og Rengøringservice anbefaler, at dette sker i forbindelse med denne godkendelse.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Bilag

Bilag 1. Kvalitetsstandard for madservice i plejeboliger og dagcenter

Bilag 2. Kvalitetsstandard for madservice 2023

Punkt 9: Udkast til Folkesundsstrategi for Bornholm 2023-2025 i høring

22/27539

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget godkender

Resumé

Folkesundsstrategi for Bornholm skal revideres. Der foreligger derfor et udkast til Folkesundsstrategi for Bornholm 2023-2025. Inden strategien godkendes endeligt i Kommunalbestyrelsen, sendes udkast til høring i Handicaprådet, Ældrerådet, Udsatterrådet og Ungerådet.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- At udkast til Folkesundsstrategi for Bornholm 2023-2025 sendes i høring i Handicaprådet, Ældrerådet, Udsatterrådet og Ungerådet.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 30-01-2023

Godkendt.

Beslutning Handicaprådet den 06-02-2023

Handicaprådet bemærker, at rådets kommentarer er blevet indskrevet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Med udgangspunkt i Folkesundhedspolitikken for Bornholm godkendte Kommunalbestyrelsen 19. september 2020 en folkesundsstrategi for Bornholm for perioden 2021-2022.

Denne sag handler om, at strategiperioden er udløbet. Derfor er der udarbejdet et udkast til Folkesundsstrategi for perioden 2023-2025. Som led i processen skal udkastet sendes i høring.

Ønsker til fokusområder fra de enkelte fagudvalg var til behandling i november og december 2022. Her pegede de enkelte fagudvalg på udfordringer inden for eget område, som de enkelte fagudvalg ønsker særligt fokus på i Folkesundsstrategien for 2023-2025.

Her ses, hvad de enkelte fagudvalg særligt ønsker prioriteret:

- Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget: Social ulighed i sundhed med særligt fokus på unge udenfor job og uddannelse.
- Social- og Sundhedsudvalget: Svær overvægt og social ulighed i sundhed.
- Børne- og Skoleudvalget: Børns mentale trivsel herunder usund vægtudvikling.
- Natur-, Miljø og Planudvalget: At naturen inddrages i de tiltag, som tilbydes borgerne. Samt kostens betydning for folkesundheden.
- Fritids-, Kultur og Lokalsamfundsudvalget ønsker at fastholde centerets nuværende prioriteringer.
- Økonomi- og Klimaudvalget: Udvalget har ikke yderligere input.

Folkesundhedsstrategien for Bornholm 2023-2025 peger på følgende

- At Folkesundhedspolitikken 6 fokusområder fastholdes. De 6 fokusområder er:
  1. At flere børn og voksne trives og har god mental sundhed.
  2. At flere vælger et røgfrit liv.
  3. Mindre social ulighed i sundhed.
  4. At flere unge udskyder deres alkoholdebut, og færre har et skadeligt forbrug af alkohol.
  5. At færre børn er overvægtige.
  6. At flere børn og voksne bevæger sig mere.
    - At mental sundhed for børn og voksne fastholdes som et fælles politisk prioriteret fokusområde. Dette betyder konkret, at alle dele af kommunen skal bidrage med indsatser målrettet mental sundhed for børn og voksne. Da kommunens centre er meget forskellige, vil de enkelte centres bidrag også være meget forskellige. Fx retter nogle indsatser sig mod naturen, mens andre retter sig mod relationer i børnegrupper.
    - At de enkelte politiske fagudvalgs ønsker til fokusområder inden for eget område – jævnfør ovenstående – indgår og derfor er indarbejdet i strategien.
    - Hvordan kommunen vil arbejde med social ulighed i sundhed og mental sundhed.
    - Hvordan kommunen vil samarbejde om bornholmernes sundhed med eksterne aktører såvel som på tværs i kommunen. I forhold til det interne samarbejde er der fokus på følgende større tværgående indsatser:
      - Mental sundhed
      - Overvægt
      - Ensomhed blandt ældre
      - De små Børns Bornholm
      - Røg- og rusfri skoletid
      - Fælles tilbagevendende aktivitetsdag
      - Sundhed og trivsel i BRK som arbejdsplads
      - Områdefornyelse – sunde rammer
      - UngMod - rådgivning om køn, trivsel, seksualitet og gratis prævention
      - Hvordan kommunens forskellige centre vil bidrage til at løfte målene i Folkesundhedspolitikken – og inddrager relevante samarbejdspartnere herunder civilsamfundet.

Folkesundhedsstrategien fremhæver nogle af de områder og indsatser, vi på nuværende tidspunkt ved, at der vil blive arbejdet med i denne strategiperiode.

Varighed og opfølgning

- **Varighed:** Det anbefales, at strategien er fireårig – i modsætning til nu, hvor den er toårig. Konkret anbefales det, at strategien revideres i starten af hver valgperiode. Og at der gøres status på strategien i slutningen af hver valgperiode.
- **Opfølgning:** Der udarbejdes en status, som sendes til de politiske fagudvalg. Denne status har fokus på: De større tværgående indsatser. Centrene arbejder med indsatser/initiativer i forhold til folkesundhedsstrategien samt eventuelle nye større indsatser og initiativer.

De første høringssvar

Flere af de politiske udvalg valgte at sende strategien i høring i Handicaprådet, Ældrerådet, Udsatterådet og Ungerådet allerede i forbindelse med, at fagudvalgene i november/december 2022 pegede på udfordringer inden for egne områder. Udfordringer, som udvalgene ønskede prioriteret i den reviderede udgave af Folkesundhedsstrategien. De indkomne svar, samt hvordan de er taget med i strategiarbejdet for 2023-2025, fremgår nedenfor:

- Ungerådet den 07-12-2022. Ungerådet er positive over folkesundhedsstrategien. Bifalder og ønsker især fokus på inddragelse af bevægelse i skolen idet dette er en mangelvare set fra elevernes synspunkt. Derudover bifalder ungerådet fokuset på den mentale trivsel i Center for Skole og håber på en udvikling, hvor trivselsindsatsen som koncept bliver endnu bredere og stærkere implementeret i den bornholmske folkeskole. I Ungerådet håber vi også på, at der kan blive arbejdet for at skabe en bedre bro imellem skole og fritidsaktiviteter for unge, idet skolen spiller en central rolle i elevernes aktivering i de fællesskaber øen har at tilbyde. Endvidere ser Ungerådet interesseret på fokuspunkterne vedrørende alkohol og rygning, og glæder sig til at samarbejde om en sund udvikling i samarbejde og dialog med ungdommen frem for det modsatte.

Administrationens kommentar: Ungerådets kommentar vedrørende alkohol og rygning er indarbejdet i strategien. De øvrige indsatser anbefales skoleområdet at arbejde videre med.

- Handicaprådet den 12-12-2022. Handicaprådet bifalder Folkesundhedsstrategien, vigtigt at prioritere i dette ambitiøse værk. Fokuspunkterne bør være emner som brug af civilsamfundet, naturen, fokus på børnenes sundhed, idrætsfaciliteter og herunder sociale sammenhænge.

Administrationens kommentar: Handicaprådets kommentarer er indarbejdet i strategien.

- Ældrerådet den 12-12-2022. Den er tilfredsstillende som den er for ældreområdet, med blandt andet prioriteret: Pædagoger på plejehjem og centre. Klippekort-som giver livskvalitet. Ansættelse af ungarbejdere mellem 13 og 17 år, efter skoletid. Netop pædagoger samt klippekort, har desværre været prioriteret som nedskæringer i budgetforhandlingerne.

Administrationens kommentar: Ældrerådets kommentarer er taget til efterretning.

Næste skridt

Efter endt høring i Handicaprådet, Ældrerådet, Udsatterådet og Ungerådet behandler Social- og Sundhedsudvalget høringssvarene. Herefter anbefaler Social- og Sundhedsudvalget det endelige udkast til Folkesundhedsstrategi for Bornholm 2023-2025 til godkendelse i Kommunalbestyrelsen.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Folkesundhedsstrategi for Bornholm 2023-2025 udkast

Punkt 10: Orientering om sundhedsfagligt tilsyn - Genoptræningsenhed Sønderbo

23/535

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Resumé

Styrelsen for Patientsikkerhed har den 13. september 2022 gennemført et sundhedsfagligt, planlagt tilsyn med Genoptræningsenhed Sønderbo. Tilsynet blev fysisk foretaget på Rehabiliteringscenter Sønderbo som en del af et samlet tilsyn for de tre enheder Genoptræningsenhed Sønderbo, Afdeling Sygeplejen og Rehabiliteringscenter Sønderbo. Styrelsen har på baggrund af tilsynet vurderet, at der er mindre problemer af betydning for patientsikkerheden i Genoptræningsenhed Sønderbo.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- Sagen til orientering.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 30-01-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Styrelsen for Patientsikkerhed har ud fra forholdene på tilsynsbesøget den 13. september 2022 vurderet, at der på Genoptræningsenhed Sønderbo er mindre problemer af betydning for patientsikkerheden. Vurderingen af patientsikkerheden er baseret på observationer, interview, journal- og instruks gennemgang ved det aktuelle tilsyn. På baggrund af tilsynet blev det vurderet, at Genoptræningsenhed Sønderbo var sundhedsfagligt velorganiseret med gode procedurer og høj grad af systematik. I tilsynsrapporten er der lagt vægt på, at målepunkterne for journalføring og sundhedsfaglig behandling var opfyldt ved tilsynet, men der var mangler i forhold til instruks for personalets ansvars- og kompetenceforhold og indhentelse af samtykke til pleje og behandling.

Det skal bemærkes, at tilsynet blev foretaget som en del af et samlet tilsyn for de tre enheder Genoptræningsenhed Sønderbo, Afdeling Sygeplejen og Rehabiliteringscenter Sønderbo. Social- og Sundhedsudvalget er tidligere blevet forelagt tilsynsrapporten for Afdeling Sygeplejen og Rehabiliteringscenter Sønderbo til orientering.

Tilsynet

Tilsynet var et planlagt tilsyn på baggrund af patientforløb med hoftenær fraktur, der var udskrevet fra sygehus til kommunal genoptræning og pleje og behandling i Bornholms Regionskommune. I forbindelse med udskrivelsen sender sygehuset genoptræningsplan til Genoptræningen - Center for Sundhed og Forebyggelse. På baggrund af dette iværksættes videre træning efter udskrivelse, enten i patientens hjem, på plejecenter eller midlertidige pladser.

Ved tilsynet blev målepunkter for ortopædiske patientforløb 2022 derfor anvendt.

Under tilsynet blev der gennemført interview af ledelse og medarbejdere samt gennemgang af instrukser. To journaler som var udvalgt på baggrund af patienternes behandling på Bornholms Hospital for hoftenær fraktur blev gennemgået. Derudover blev der delvist set ind i en tredje journal.

Henstillinger

Fundene ved tilsynet giver anledning til, at Styrelsen for Patientsikkerhed henstiller følgende:

Målepunkt 1. Interview om organisering, ansvars- og kompetenceforhold

- Behandlingsstedet skal sikre, at der er retningslinjer/instrukser for ansvars- og kompetenceforhold for de forskellige personalegrupper, herunder for vikarer og studerende.

Målepunkt 16. Journalgennemgang af informeret samtykke til behandling

- Behandlingsstedet skal sikre, at patienternes og eventuelle pårørende/værges tilkendegivelser på baggrund af den givne information fremgår af dokumentationen.

Styrelsen for Patientsikkerhed forudsætter, at Genoptræningsenhed Sønderbo opfylder ovenstående henstillinger. Genoptræningsenhed Sønderbo er ikke blevet bedt om at indsende en handleplan eller andet skriftligt materiale til opfølgning på baggrund af tilsynet.

Genoptræningsenhed Sønderbo vil bl.a. efter tilsynet sikre udarbejdelse af retningslinjer og beskrivelse for medarbejdernes ansvars- og kompetenceforhold.

Ledelsens bemærkninger

Sundhedschefen i Bornholms Regionskommune:

”Ledelsen i Center for Sundhed og Forebyggelse er godt tilfreds med Styrelsen for Patientsikkerheds vurdering af Genoptræningsenhed Sønderbo som en enhed, der er sundhedsfagligt velorganiseret med gode procedurer og høj grad af systematik. Genoptræningsenheden vil i den kommende tid arbejde aktivt for at imødekomme de to henstillinger, som blev givet ved tilsynet.”

Sagen sendes til orientering i Handicaprådet og Ældrerådet.

Rapporten er offentlig tilgængelig på Bornholms Regionskommunes hjemmeside og på Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside.

Økonomiske konsekvenser

Bilag

Tilsynsrapport, Genoptræningsenhed Sønderbo

Punkt 11: Eventuelt

Politisk sagsgang

Bornholms Ældreråd beslutter.

Punkt 12: Orientering til pressen

Politisk sagsgang

Bornholms Ældreråd beslutter.

Punkt 13: Lukket

22/852